

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 14.Gf.40.255/2022/9.

A felperes:

felperes1 Korlátolt Felelősségű Társaság (cím1)

A felperes képviselője:

Dr. Török Tamás ügyvéd (cím2)

Az I. rendű alperes:

alperes1 Korlátolt Felelősségű Társaság (cím3)

Az I. rendű alperes képviselője: Dr. Gyenes-Kovács Zoltán Ügyvédi Iroda (cím4;
ügyintéző: Dr. Gyenes-Kovács Zoltán ügyvéd)

A II. rendű alperes: alperes2 Betéti Társaság (cím5)

A III. rendű alperes:

alperes3 (cím6)

A IV. rendű alperes:

alperes4 (cím7)

A II., III. és IV. rendű alperesek képviselője: Dr. Szilágy Gábor György Ügyvédi Iroda
(cím8; ügyintéző: Dr. Szilágyi Gábor György ügyvéd)

A per tárgya: kártérítés megfizetése

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 37.G.40.287/2021/62/I.

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, a perköltségre vonatkozó rendelkezéseit részben megváltoztatja és a IV. rendű alperes részére megállapított perköltséget 400.000 (négyszázezer) forint + áfa összegre leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 300.000 (háromszázezer) forint + áfa, a II. rendű alperesnek 250.000 (kétszázötvenezer) forint + áfa, a III. rendű alperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint + áfa, míg a IV. rendű alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

I.

[1] A felperes keresetében annak megállapítását kérte a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 5. §-a és 86. § (2) bekezdése alapján, hogy az I. rendű és II. rendű alperes az 1-411. számon felsorolt ügyfeleihez a vele fennálló gazdasági kapcsolat felbontására irányuló tisztességtelen felhívást intézett. Kérte továbbá az I. és II. rendű alpereseket a felperes valamennyi ügyfeléhez intézett tisztességtelen felhívás közlésének abbahagyására kötelezni, valamint eltiltásukat a további tisztességtelen felhívás közlésétől és egyetemlegesen kötelezni őket 34.374.855 forint kártérítés megfizetésére. A IV. rendű alperest mint a II. rendű alperes beltagját mögöttesen kérte kötelezni a II. rendű alperes vagyona által nem fedezett kötelezettségek teljesítésére. Ezt meghaladó keresete annak megállapítására irányult, hogy az I. és III. rendű alperes az elsődleges kereset szerint tisztességtelen felhívást intézett a 412-461. számú ügyfeleihez, amely a vele fennálló gazdasági kapcsolat felbontását célozta. Kérte az I. és III. rendű alperest a tisztességtelen felhívások abbahagyására kötelezni, valamint eltiltani a további tisztességtelen felhívások megtételétől és egyetemlegesen kötelezni őket 4.451.360 forint kártérítés megfizetésére.

II.

[2] Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult; vitatták a felperes által előadottakat és azt, hogy a perbeli esetben bojkottfelhívás valósult meg.

III.

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 1.735.900 forint, a II. rendű alperesnek 1.576.070 forint, a III. rendű alperesnek 266.700 forint, míg a IV. rendű alperesnek 1.576.070 forint perköltséget.

III.1.

[4] A fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényként állapította meg, hogy a független biztosításközvetítőként működő felperes (korábban cég1 Kft., amelynek tagja a jogi személy1 volt) az cég2, a cég3, a cég4 és az cég5 által kidolgozott orvosszakmai felelősségbiztosításokat közvetített. A II. rendű alperessel 2012. október 1. napjától, míg a III.

r. alperessel 2012. október 18. napjától állt közvetítői jogviszonyban. Utóbbi jogviszony megszűnése után a III. rendű alperes az I. rendű alperessel, majd 2015. január 28. napján ismét a felperessel kötött szerződést. Ezt követően a III. rendű alperes 2017. május 30. napjától egyéni vállalkozóként új munkatársi közvetítői szerződést kötött a felperessel.

[5] A II. és III. rendű alperesekkel létrejött szerződéseknek a Konkurens tevékenység tilalmára vonatkozó rendelkezései (V.2.4. pont) alapján a felperessel kötött megállapodás hiányában, más megbízó részére (javára) nem működhetnek közre olyan folyamatban, amely a felperes bármely tevékenységi körébe tartozik, illetve annak érdekeit sérti, ilyen tartalmú megbízást nem fogadhatnak el, ilyen jellegű tevékenységi körben nem működhetnek, nem segédkezhetnek, szerződéses kapcsolatot nem létesíthetnek. Az alperesek nem ajánlhatnak, mutathatnak vagy értékesíthetnek a felperes érdekkörében lévő bármilyen jellegű termékkel, szolgáltatással megegyező, vagy azokhoz hasonló tartalmú, és/vagy megegyező, vagy hasonló eredménnyel járó, vagy azok versenytársaként értelmezhető szolgáltatásokat, termékeket, azokról információt sem adhatnak sem az ügyfeleknek, sem a leendő ügyfeleknek. Nem ajánlhatnak, mutathatnak be piaci elemzést, nem készíthetnek összehasonlítást, és nem értékesíthetnek a felperessel kötött szerződésben, és/vagy hatályos mellékleteiben nem szereplő termékeket, szolgáltatásokat. Az üzleti titok védelméről szóló rész szerint minden adat és információ, amely a szerződéssel kapcsolatban, vagy annak teljesítésével összefüggésben az alperesek tudomására jut, üzleti titok. Az alperesek a VIII.2. pont szerint a tevékenységük során tudomásukra jutó információkat a mindenkori hatályos törvényi rendelkezésekkel összhangban kötelesek megőrizni. A VIII.3. pont értelmében a szerződésben meghatározott adatokat és információkat, valamint bármely, a jelen szerződés teljesítésével kapcsolatban felmerült adatokat, információkat, azok jellegére való tekintet nélkül, csak a felperes előzetes, írásbeli hozzájárulásával adhatnak ki harmadik személynek.

[6] A II-III. rendű alperesek a felperessel kötött közvetítői szerződéseiket a 2020. április 30. napján kelt nyilatkozataikkal 2020. június 5. napjával felmondták, majd 2020. június 5. napján közvetítői szerződést kötöttek az I. rendű alperessel.

[7] Az elsőfokú bíróság rögzítette ítélete tényállásában az ügyfelek IV. rendű alperessel folytatott levelezésének tartalmát, kiemelve, hogy dr. személy1 a 2020. június 24. napján kelt nyilatkozattal a felperesnek adott alkuszi megbízást felmondta és a 2020. szeptember 25. napján kelt üzenettel a felperesnek megküldte a IV. rendű alperes elektronikus levelét, amelyben a IV. rendű alperes az alábbiakat közölte vele: „A cég1nek adott megbízás felmondásánál törvényesen jártunk el (min. 90 nappal mondta fel a megbízást a cég1nél, és 2020.10.02-én kerül az cég6 kezelésébe), ugyanúgy törvényesen kell eljárni az cég6nek adott megbízás visszavonása esetén is. A megbízás 8. pontja alapján: jelen szerződést bármely fél legkorábban a jelen megbízás alapján kezelt biztosítás második biztosítási évének végére, 60 napra, indoklás nélkül jogosult felmondani. Tehát az cég6 Alkusz Kft-vel aláírt új megbízás hatályosodott az aláírás dátumával, és érvényben van, így a biztosítással kapcsolatos ügyek intézésében a továbbiakban is nagy szakmai hozzáértéssel állok rendelkezésére.”

[8] A III. rendű alperes dr. személy2 felperesi ügyfélnek – 2020. június 26. napján – a következő tartalmú elektronikus levelet küldte: „Kedves Dr. személy2! Én kötöttem és én kezelttem az orvosszakmai felelősségbiztosítási szerződését, intéztem a kéréseit. Mint már Ön is tudja, 2020. március 25-én jogi személy1 megvált a cég1 Kft-ben lévő tulajdonrészétől. A cégjegyzékben foglaltak alapján a Kft. tulajdonosa egy személyben a cég ügyvezetője lett. Így

júliustól a cég neve és székhelye is megváltozik. A fentiek ismeretében és a megváltozott követelmények miatt, a cég1-el több éves együttműködésben dolgozó és az orvos szakmai biztosítások terén kiemelt gyakorlattal rendelkező több munkatárs – köztük én is – úgy döntött, hogy 2020.06.01. hatállyal felmondja a cég1-el fennálló munkatársi szerződését. Döntésünket annak érdekében hoztuk meg, hogy a jövőben is hatékonyan tudjuk képviselni az orvosok és az orvosi vállalkozások érdekeit. Amennyiben Ön is meg van elégedve eddigi együttműködésünkkel, és szeretné, hogy a továbbiakban is én járjak el a biztosításával kapcsolatos teendők elvégzésében, kérem jelezze ezt telefonon, vagy válasz e-mailben. FONTOS! Ez a változás sem érinti az Ön biztosítási szerződését. Visszajelzése és új megbízása alapján az én feladatom lesz annak további kezelése – immár az cég6 biztosításközvetítő cégnél, aki az első 10 legnagyobb alkuusz cég egyike és kiemelt partnere a biztosítóknak.”

[9] A jogi személy² a felperesnek adott megbízást 2020. június 29. napján mondta fel, a felperes pedig az aznapi válaszában, a korábbi eredményes egyeztetésre utalva a felmondás okának közlését kérte. Ügyfele erre figyelemmel tájékoztatta, hogy közreműködője a felperes képviselőjével arra jutott, hogy a régi szerződés felmondása mellett újat kötnek. Majd ennek ellenére előadta, hogy a szolgáltatásával elégedett és a kapcsolatot fent kívánja tartani. A felperes közölte, az ügyfél egy volt munkatársa eljárásának esett majdnem áldozatul, a kialakult helyzet feloldására ezért a felmondás visszavonását kérte.

[10] A felperes 461 ügyfele a biztosításával kapcsolatos megbízási szerződést az I. rendű alperessel kötötte meg, a felperesnek küldött felmondások keltével döntően egyező időpontban.

III.2.

[11] Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában rögzítette, hogy a felperes és az I. rendű alperes független biztosításközvetítők. Utalt arra, hogy a felperes érvényesített jogként a bojkottfelhívás közlését jelölte meg és az ahhoz kapcsolt jogkövetkezmények levonását kérte, ugyanakkor szerződésszegésre is hivatkozott, ezért a II-III. rendű alperesek tekintetében a szerződésszegésre alapított kártérítési igényt is vizsgálta.

[12] Kifejtette, a bojkottfelhívás és a szerződésszegés miatt érvényesíthető jogok eltérőek, mind alanyaikat, mind jogalapjukat illetően, egyúttal rámutatott arra, hogy a felperes és az I. rendű alperes versenytársak, azonban a II-III. rendű alperes sem az I. rendű alperessel, sem a felperessel nem áll versenyjogviszonyban, nem tekinthető versenytársnak. A II-III. rendű alperes ezért a Tpvt. által tilalmazott bojkottfelhívást saját nevében nem közölhetett, ennek okán a kereset e körben megalapozatlan.

[13] A rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve kiemelte, a perben nem volt megállapítható, hogy a II-III. rendű alperesek az I. rendű alperessel megállapodtak volna abban, hogy a II-III. rendű alperes eljárása folytán az I. rendű alperes a felperes ügyfeleivel kössön szerződéseket. A megállapodás fennállása pedig nem következik önmagában abból a körülményből, hogy az I. rendű alperes érdekében állt ezen ügyfelekkel szerződést kötni és az ügyfelek a szerződést vele meg is kötötték, hiszen ennek oka a személyi változás is lehetett. Az alperesek elismerése alapján csak azt lehetett megállapítani, hogy a szerződéskötés érdekében egyeztetéseket folytattak, azonban nem volt olyan bizonyított jogi tény, amely az

alperesek eljárásának jogellenességét alátámasztotta volna. Megjegyezte, a II-III. rendű alperesek felperessel kötött szerződesei felmondással megszűntek, a felek további szolgáltatásokkal nem tartoztak, így az ügyfelekkel közölt bármely nyilatkozatukat a felmondást követően nem lehetett szerződésszegésként értékelni. A felperes a megbízási szerződések megszűnéséig érvényesíthette a szerződésszegésre alapított jogait. A régi Ptk. 6:145. §-ában foglalt rendelkezésekre utalva kifejtette, hogy a perbeli esetben az igényérvényesítés a szerződés hatályának megszűnése előtti időre állított szerződésszegésen és az azt követő jogellenes magatartásokon alapult, ezért egyidőben tanúsított szerződésszegő és szerződésen kívüli károkozó magatartás hiányában a felhívott rendelkezés nem volt alkalmazható.

[14] A csatolt okiratok közül kiemelte az "n"1/MB és az "n"2/MB számú mellékleteket, amelyek csupán a felperes nyilatkozatainak összefoglalását tartalmazták táblázatos formában. Az adatok alapján sem az ügyfeleknek tett nyilatkozatok tartalma, sem a II-III. rendű alperesek állított tevékenysége nem volt feltárható.

[15] A felperes által hivatkozott három szerződés alapként szolgálhat az I. rendű alperes és a II-III. rendű alperesek közti olyan kapcsolat megállapításához, amely alapján az I. rendű alperes a bojkottfelhívásért helytállni köteles, illetve azok alapján a II-III. rendű alperesek szerződésszegése is érdemben vizsgálható lenne, lévén a megbízási szerződéseik az okiratok keltekor hatályban voltak. Az okiratok keltezésétől függetlenül azonban a felperesnek ezen ügyfelek esetén is bizonyítania kellett a Tpvt. 5. §-a szerinti felhívás közlését vagy a II-III. rendű alperesek szerződésszegését. Erre vonatkozó bizonyítási eszköz pedig nem állt rendelkezésre, nem lehetett megállapítani, közölt-e valamit bármelyik ügyféllel bármelyik alperes, és ha igen, annak mi volt a tartalma.

[16] A májusi keltezésű, perben csatolt e-mailekből az alperesekre nézve nem lehetett következtetést levonni: az üzenetek annak bizonyítására sem alkalmasak, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes nevében járt el. Nem állapítható meg a kommunikáció tényleges tartalma, így az, hogy a II-III. rendű alperesek megszegték a felperessel kötött szerződést, továbbá az sem, hogy az I. rendű alperes bármiféle közléssel élt volna bármelyik ügyfél részére akár maga, akár a II-III. rendű alperes révén.

[17] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a tanúvallomások telefonon, illetve hallomásból szerzett, közvetett értesülésekre vonatkoztak, csak azt támasztották alá, hogy az adott személyként azonosított ügyfél állítását a tanú miként értette. Az F/34. számú táblázat elemei alapján a II-III. rendű alperesek által tett állítások tartalmára pedig csak következtetni lehet. Az összegzésekből csak azt lehetett megállapítani, hogy az ügyfelekkel a II-III. rendű alperes kapcsolatban volt. Az F/13-16. számú mellékletek alapján, a felsorolt összefoglalókból sem lehetett megállapítani, hogy az ügyfelek miként és mikor léptek a II-III. rendű alperesekkel kapcsolatba, vagy az alperesek léptek-e velük kapcsolatba, a kommunikáció tényleges és teljes tartalma pedig nem volt ismert.

[18] A rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján egyetlen bojkottfelhívást sem lehetett azonosítani, illetve azt sem lehetett megállapítani, hogy az alperesek ténylegesen mikor és miként jártak el, csak arra lehetett következtetést levonni, hogy az alperesek az ügyfelekkel a szerződések megszüntetése és az új szerződések megkötése során

együttműködtek, a jogellenes cselekményeket azonban ezen körülmények nem bizonyították. A felperes által hivatkozott üzleti titoksértés sem volt megállapítható a perbeli adatok alapján.

[19] Bizonyítottság hiányában ezért az elmaradt haszonnal kapcsolatos előadásokat nem vizsgálta, a szakértői bizonyítást mellőzve utasította el a keresetet. A perköltségről a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján határozott.

IV.

[20] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést annak megváltoztatása és a keresetnek történő helyt adás, másodlagosan a perköltség leszállítása és az alperesek részére megállapított ügyvédi munkadíjak 500.000 forintban történő megállapítása iránt.

[21] Előadta, az elsőfokú bíróság a bizonyításra vonatkozó alapvető perjogi rendelkezéseket sértette meg, amikor a mérlegelés során kirekesztette a közvetett bizonyítékokat. A mérlegelési szabadság ugyanis nem korlátlan, önkényesen a bíróság nem hagyhat figyelmen kívül bizonyítékokat. A bizonyításra vonatkozó eljárásjogi szabályok [Pp. 263. §, 278. § (1) bek., 279. § (1) bek.] megsértésének eredményeként kerülhetett sor valamennyi kereset elutasítására. Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy nem állt rendelkezésre olyan okirati bizonyíték, amely az I-II-III. rendű alperesektől származott és amely a felperessel fennálló gazdasági kapcsolat felbontására vonatkozó felhívást tartalmazott. Nyilvánvaló, az alperesek nem követték el azt a „könnyelműséget”, hogy írásban keressék meg az ügyfeleket, ugyanakkor a perben rendelkezésre bocsátott közvetett bizonyítékok kétséget kizáróan alátámasztották az alperesek tisztességtelen magatartását: az I., II. és III. rendű alperesek szóban fordultak az ügyfelekhez, akik ezen felhívás alapján mondták fel a felperessel fennálló szerződéseket.

[22] Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság ugyan néhány közvetett bizonyítékot figyelembe vett, azonban abból helytelen következtetést vont le. Megállapítható ugyanis, hogy a II-III. rendű alperesek esetenként rosszhiszemű, általuk kitalált tényekre történt hivatkozással már a 2020. májusi felmondási idő alatt jogellenesen bírták rá az ügyfeleket a szerződések felmondására. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a Pp. 346. § (1) és (4) bekezdésében írtakat megsértve nem adta okszerű indokát annak, hogy miért nem vont be mérlegelési jogkörébe egyes közvetett bizonyítékokat e körben.

[23] A közvetett bizonyítékok közül kiemelte, hogy tanúl tanúvallomásában részletesen előadta az örökítési gyakorlatot, amelyet az I. rendű alperes ismertetett a II. és III. rendű alperesekkel, a dömpingszerű átcsábítással kapcsolatosan. Elismerte továbbá, hogy még az I. rendű alperes ügyfélszáma mellett is jelentős ügyfélszerzés történt a II. és III. rendű alperesekkel együttműködve. Mindez bizonyítja, hogy a II. és III. rendű alperesek ennek tudatában működtek együtt az I. rendű alperessel és vonták el jogellenesen az ügyfeleket.

[24] Az okirati bizonyítékok körében hivatkozott arra, hogy az I. rendű és a II-III. rendű alperesek 2020. május 7-8. napjain, vagyis a II. és III. rendű alperesek felmondási ideje alatt már szerződést kötöttek, amelynek hatálybalépési kritériumát bizonyosan nem tartották be. Valamennyi jogellenesen elvont ügyfél és az I. rendű alperes között létrejött szerződésben kapcsolattartóként a II. rendű alperes vagy a III. rendű alperes került feltüntetésre.

[25] A tisztességtelen felhívás megtörténtét egyértelműen alátámasztotta tanú2 és tanú3 tanúvallomása, valamint tanú3 tanú által csatolt irat, a nagyszámú ügyfél felkeresése és a felperessel való gazdasági kapcsolat felbontására való rábírás kapcsán.

[26] A manipulatív, tisztességtelen szándékot alátámasztotta továbbá az F/17. és F/18. számok alatt csatolt levelezések, valamint az F/34. számú irat, amely az ügyféltájékoztató kampány hívásriportjait tartalmazta. Utóbbi igazolja a II. és III. rendű alperesek 2020. június 10. előtti aktivitását. Hasonlóan alátámasztják a keresetben előadottakat az F/35. szám alatti okiratok, amelyek az elvont ügyfelek elektronikus leveleit tartalmazták.

[27] Téves jogi álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság abban a körben is, hogy az I., II. és III. rendű alperesek ne valósíthatnának meg együttesen versenyjogi jogsértést. A II. és III. rendű alperesek mint közvetítők egyaránt versenyjogi felelősséggel tartoznak a jogsértő magatartásért. Hivatkozott e körben a Kúria Kfv.II.39.908/2001/5. számú ítéletében foglaltakra. A II. és III. rendű alperesek az I. rendű alperesi szolgáltatást közvetítették, tevékenységüket más érdekében fejtették ki, ügyfélszerzésük nem öncélú volt, ezzel összefüggésben megjelölte a Kúria Gfv.IX.30.039/2010/5. számú ítéletét.

[28] Előadta, a perbeli esetben az alperesek összehangolt magatartássorozata sértette a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény (Bit.) 406/A. §-ában foglaltakat, ugyanis az kötelező rendelkezéseket tartalmaz arra nézve, milyen jogcselekményeket kell kifejeznie annak érdekében, hogy egy biztosításközvetítő jogszerűen megszerezhesen egy szerződésállományt. Az alperesek ugyanakkor nem ennek megfelelően jártak el, éppen ellenkezőleg, megkerülték a törvényi szabályozást. A magatartásuk jogellenessége körében pedig a II. és III. rendű alperesek terhére kell értékelni, hogy üzleti és biztosítási titkoknak minősülő ügyfeladatokat használtak fel.

[29] Sérelmezte továbbá a Ptk. 6:145. §-ának megsértését, ugyanis a perben előadta, a II. és III. rendű alperesek vonatkozásában a Ptk. kontraktuális felelősségi szabályait kell alkalmazni arra tekintettel, hogy a károkozó magatartást már a megbízási jogviszony fennállása alatt, közelebbről a felmondás időszakában megkezdték. A párhuzamos kártérítési igények kizárásának elvére figyelemmel ezért a kontraktuális felelősségi szabályok irányadók.

[30] Álláspontja szerint nem foglalkozott az elsőfokú bíróság azzal a jogállítással sem, hogy az alperesek oldalán szándékosság állt fenn. Az I-III. rendű alperesek szándékosan okoztak a perbeli esetben kárt, a tisztességtelen felhíváson alapuló jogsértést nem lehet gondatlanul kifejeznie. Több, mint hat hónapon keresztül tudatosan, előre megfontolt szándékkal, összejátszva, szándékosan és célzatosan bírták rá az ügyfeleket arra, hogy szüntessék meg a felperessel fennálló gazdasági kapcsolatukat. Erre figyelemmel jogosult a teljes kára megtérítését követelni a Ptk. 6:522 § (1) bekezdése és 6:143. § (3) bekezdése alapján. Megismételte, a IV. rendű alperest a beltági minőségére figyelemmel terheli mögöttes felelősség, ezzel azonban az elsőfokú bíróság – téves jogi álláspontja folytán – érdemben nem foglalkozott.

[31] Elsődleges fellebbezési kérelme kapcsán kitért végül arra, hogy a perbeli jogellenes magatartással a II-III. rendű alperesek felhasználták és felhasználják az ügyfelek személyes adatait, valamint a biztosítási szerződések kiegészítő dokumentumainak üzleti titok tárgyát képező adatait. Annak ellenére, hogy nyilatkozatot tettek és kijelentették, törlik az általuk létrehozott adatbázist, ezt nyilvánvalóan megszegették és az adatbázis felhasználásának segítségével voltak képesek megvalósítani az ügyfelek átcsábítását, megsértve ezzel az üzleti és biztosítási titkokat.

[32] Másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben kifejtette, hogy az alperesi jogi képviselők által végzett tevékenység nem állt arányban a perben igényelt munkadíjakkal, ezért a munkadíj mérséklése lett volna indokolt. Lényegében csak az írásbeli ellenkérelem elkészítésekor fejtettek ki valódi és jelentős képviseleti tevékenységet. Rámutatott továbbá arra, hogy a II., III. és IV. rendű alperesek jogi képviselője kizárólag csak a II. és III. rendű alperes érdekében nyújtott valódi tevékenységet, illetve azt is értékelni kell e körben, hogy a II., III. és IV. rendű alperesek egy jogi képviselővel rendelkeztek, aki együttesen fejtette ki tevékenységét az elsőfokú eljárás során.

V.

[33] Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokai folytán. Kiemelte, a perben igen jelentős számú okirati bizonyítékot nyújtottak be, az elsőfokú bíróság tanúbizonyítási indítványnak is helyt adott, amely alapján a szükséges bizonyítási cselekményeket elvégezve hozta meg döntését. Ehhez képest a felperes valójában nem közvetett bizonyítékokra hivatkozik, csupán feltételezésekre. A II. és III. rendű alperesek sem 2020. június 10. napját megelőzően, sem azt követően nem intéztek bojkottfelhívást az ügyfelekhez, ahogy az I. rendű alperes sem. A közreműködőért való felelősség szabályai egyébként is csak 2020. június 10. napját követően lennének figyelembe vehetők a Ptk. 6:148. §-a értelmében.

[34] Tévesen hivatkozik fellebbezésében a felperes a Bit. 406/A. §-ában foglaltak megsértésére, ugyanis a szabályozás nem arra az esetre vonatkozik, ha az ügyfél úgy dönt, a megbízást megszünteti és másik közvetítő részére ad megbízást. A másodlagos fellebbezési kérelmet is megalapozatlannak tartotta és előadta, hogy az elsőfokú eljárás során eljáró jogi képviselő 8 beadványt készített, összesen 51 oldal terjedelemben. A beadványok elkészítése során értelmezni kellett 22 darab bírósági kiadmányt, a felperes 114 oldal terjedelmű beadványát, a további alperesek által előterjesztett iratokat és több száz oldal terjedelmű mellékletet. Az eljáró képviselő pedig részt vett az elsőfokú eljárás valamennyi tárgyalásán, és az ezekre történő felkészülési időt is figyelembe kell venni e körben.

VI.

[35] A II., III. és IV. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben szintén az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték annak helyes indokai folytán. Kiemelték elsődlegesen, hogy a felperesnek nem volt bizonyítási indítványa és nem kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, ezért abban az esetben, ha az ítéltábla osztaná a felperes érvelését, az érvényesített igény összezszerűsége vonatkozásában nem tudna döntést hozni, ezért a jogorvoslati kérelem teljesítésére nincs is lehetőség. Változatlanul fenntartották, hogy a kereseti kérelem szerinti rendelkező rész végrehajthatatlan lenne, mivel az ügyfelek számokkal kerültek beazonosításra.

[36] Érdemben előadták, a fellebbezésben foglaltakkal szemben még az ügyfelekkel való kapcsolattartás is csak pár esetben bizonyított és éppen az alperesek által becsatolt levelezés folytán. A felperes olyan ügyfelek vonatkozásában is kártérítési igényt kíván érvényesíteni, akiket a II-III. rendű alperes nem is ismert. Megismételték, hogy a felperesi fellebbezés feltételezéseken alapul, a perben előadottaknak pedig semmi köze az állományátruházáshoz. Az sem bizonyított, hogy valamely titok megsértésével lettek volna képesek az alperesek a felperes által állított jogellenes magatartás kifejtésére. Fenntartották, az ügyfelek keresték meg a II. és III. rendű alpereseket, akik a felperesre nézve jogellenes vagy tisztességtelen nyilatkozatot sem írásban, sem szóban nem tettek, csak tényeket közöltek.

[37] A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán előadta, hogy a munkadíj megállapítása során az elsődleges szempont a pertárgy értéke. Az, hogy egy jogi képviselő több fél képviselőt látja el, még nem jelenti azt, hogy az ügyvédi munkadíjat ne alperesenként kellene meghatározni. Az alperesek közül kettő természetes személy, akiknek akkor adómentes a kifizetés, ha ezzel azonos összegű számlát kapnak a jogi képviselőtől. A perben csatolt iratok mennyiségére figyelemmel, valamint a 30 oldalas keresetváltoztatásra és annak mellékleteire tekintettel, a négy tárgyaláson lefolytatott bizonyítási eljárást követően megállapított ügyvédi munkadíj mindenben megfelel a jogszabályi rendelkezéseknek.

VII.

[38] Az elsőfokú bíróság ítéletének jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

VIII.

[39] A fellebbezés nem alapos.

IX.

[40] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntése helyes, annak jogi indokolásával azonban az ítéltábla csak az alábbi pontosításokkal értett egyet.

IX.1.

[41] Elöljáróban kiemeli az ítéltábla, hogy a felperes a keresetében érvényesíteni kívánt jogként egyértelműen a Tpvt. 5. §-át és 86. § (2) bekezdését jelölte meg, e körben szerződésszegésből fakadó igény érvényesítésére nem hivatkozott. A keresetben meghatározott kérelmek a Tpvt. szerinti jogsértéshez kapcsolódnak (a tisztességtelen felhívás megállapítása és a 86. § (2) bekezdése szerinti további jogkövetkezmények levonása), versenyjogi jogsértésként pedig a felperes kizárólag a Tpvt. 5. §-a szerinti bojkottfelhívásra hivatkozott.

[42] A felperes a keresetlevél érdemi részében a Tpvt. 5. §-a szerinti jogsértő magatartás megvalósulásából indult ki, állította, a tisztességtelen felhívások megalapozzák a jogvédelmi igényét és a Tpvt. 86. § (2) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazását. A Tpvt. 86. § (2) bekezdés e) pontjára utalva mutatott csak rá arra, hogy a polgári jog szabályai szerint követelhet kártérítést: ezzel összefüggésben fejtette ki, hogy a II. és III. rendű alperes

szerződéses jogviszonyban álltak; a szerződésszegéssel okozott kártérítési szabályok alkalmazását látja szükségesnek. Ezzel azonban az érvényesített jogot nem változtatta meg, egyértelműen állította, hogy az I-III. rendű alperesek magatartása a Tpvt. 5. §-ában foglaltakat sértette. Keresetváltoztatásában – a Bit. által megkövetelt jogkövető eljárásra is hivatkozva – változatlan jogállításokat tett (19. sorszámú beadvány 23. old. utolsó bekezdés), csak a jogellenesség körében kérte a II-III. rendű alperes terhére értékelni, hogy "üzleti titoknak és biztosítási titoknak minősülő felperesi ügyfeladatokat használtak fel" és ezen "jogellenes módon megszerzett ügyfeladatok birtokában voltak képesek üzleti kapcsolatot (új alkuszi megbízásokat) létesíteni" a jogellenesen elvont ügyfelekkel. Tehát kizárólag a Tpvt. 5. §-ába ütköző tisztességtelen felhívás kapcsán hivatkozott arra, hogy annak megvalósulása során a II-III. rendű alperesek szerződésszegést is elkövettek.

[43] A perfelvételi tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy „az I. rendű alperesnél szerződésen kívüli károkozásra, a II-III. rendű alpereseknél szerződésszegésre hivatkozik” (23. sorszámú jkv. 2. old.), azonban az érvényesített jogot ekkor sem változtatta meg, és a keresetben kifejtett jogi érvelés alapján előadásának a Tpvt. 86. § (2) bekezdés e) pontja szerint a versenyjogi jogsértésből következő kártérítésnél alkalmazandó „polgári jog szabályainak” meghatározása körében volt jelentősége. Ezt támasztotta alá az a tárgyaláson tett nyilatkozat is, amely szerint "az, hogy szerződésszegés valósult-e meg, a bojkottfelhívás szempontjából nem jelentős, ez már csak a kártérítésre hat ki" (3. old. negyedik bek.). Egyéb felperesi nyilatkozat hiányában ezt követően a perfelvételt az elsőfokú bíróság lezárta, ezzel pedig rögzültek a jogvita keretei.

[44] A Pp. rendelkezési és az eljárástámogatással kapcsolatos elvére alapítottnak, az érdemi döntésnek a fél jogállítása korlátját képezi, tehát a bíróságnak nem csak a felperes, hanem az alperes jogállításának keretei között kell vizsgálnia [Pp. 342. § (3)], nem dönthet olyan jogalapon, amely eltér „a fél jogállításától, még akkor sem, ha a fél esetlegesen tévedésből jelölte meg a jogát rosszul és az eltérő jogot a perben állított és bizonyított tények egyébként megalapozzák” (Pp. törvényi indokolása). Mindezek alapján a perben abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható-e a Tpvt. 5. §-ába ütköző jogsértés. Erre figyelemmel nem volt jelentősége a szerződésszegésből eredő kárigénnyel, valamint a titoktartási kötelezettség megsértésével összefüggésben kifejtetteknek, ezért az ítéltábla mellőzte az ezzel kapcsolatos indokolást az elsőfokú bíróság ítéletéből.

IX.2.

[45] A Tpvt. 5. §-a értelmében a jogsértő magatartás a bojkottálónak a címzetthez intézett felhívásával valósul meg, amelyben a felhívás az üzleti tisztességbe ütköző módon arra irányul, hogy a címzett és a bojkottált között a gazdasági kapcsolat szűnjön meg, illetve ne jöjjön létre.

[46] A felhívás erre tekintettel az üzleti kapcsolat megakadályozására irányuló szándékos és célzatos magatartás, ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helyesen utalt a bizonyítékok értékelése során. Tévedett azonban abban, hogy a II-III. rendű alperesek a versenyjogi jogsértést ne követhetnék el, a törvényi tényállásnak ugyanis nem szükségképpen eleme a versenytársi minőség. Amikor a Tpvt. a versenytársi minőséget megköveteli, úgy azt egyértelműen jelzi a törvényi tényállás megfogalmazásával (Tpvt. 3. §, 6. §).

[47] Ahhoz, hogy a fenti versenyjogi jogsértés megállapítható legyen, nem csak a felhívást, hanem annak tisztességtelenségét is bizonyítani kell.

[48] Egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bíróság megállapításaival a körben, hogy a perbeli bizonyítékok alapján nem lehetett megállapítani, hogy az ügyfelek miként és mikor léptek kapcsolatba az alperesekkel és nem volt ismert a kommunikáció tartalma sem. Önmagában abból, hogy a felperes ügyfelei a szerződéseket felmondva az I. rendű alperessel kötöttek szerződést, nem állapítható meg a versenyjogi jogsértés. Egyetlen bojkottfelhívást sem lehetett azonosítani, így a felhívás tisztességtelensége vonatkozásában sem lehetett állást foglalni. A felhívás pontos tartalmára nézve a felperes még tényállítást sem tett.

[49] Nem osztotta az ítéltábla a fellebbezési érvelésnek a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésére vonatkozó indokait: az elsőfokú bíróság a fellebbezésben is hivatkozott, rendelkezésre álló bizonyítékok megfelelő értékelésével következtetett a jogsértés megállapíthatóságának hiányára, ítéletében – a fellebbezésben előadottakkal szemben – részletesen megindokolta, hogy a felperes által előadottakat mely okból tartotta megalapozatlannak, közvetett bizonyítékok alapján a bojkottfelhívás megtörténtére miért nem tudott következtetni.

[50] A felperes a fellebbezésben az egyik legfontosabb bizonyítékként tanú1 tanúvallomásában foglaltakra hivatkozott. A tanú a II-III. rendű alperesekkel 2020 tavaszán történt egyeztetésre emlékezett, amelyen az alperesek az örökítés lehetőségéről érdeklődtek. A tanú ugyanakkor azt is világossá tette, hogy ez nem elvárás és csak a szerződéses kapcsolat létrejöttét követően tehetnek az I. rendű alperes nevében nyilatkozatot. A tanúvallomás alapján a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben nem lehetett következtetni az üzleti kapcsolat megakadályozására irányuló szándékos és célzatos magatartás megtörténtére, az ügyfelek jogellenes elvonására.

[51] tanú3, a felperes biztosításközvetítőjeként tanúvallomásában előadta, jogviszonya a II-III. rendű alperesek felmondását követően jött létre. Arra emlékezett, hogy az ügyfelek a megkeresésére olyan tartalmú nyilatkozatot tettek, hogy a IV. rendű alperes kereste meg őket és kérte, hogy „menjenek át személy3-hoz”, ugyanakkor megjegyezte, hogy az I. rendű alperest nem minden esetben nevezték meg. tanú2 pedig, aki a felperes megbízottjaként munkatársa volt a III-IV. rendű alpereseknek, tanúvallomásában azt adta elő, hogy a III. rendű alperes azzal kereste meg az ügyfeleket, hogy „olyan változás történt a felperesnél, ami miatt érdemes nekik nála maradni”. Ezért a tanú arról tájékoztatta az ügyfeleket, hogy továbbra is segítséget kíván nyújtani, a felhívott ügyfelek 20-30 %-a azonban úgy tájékoztatta, hogy inkább a III. rendű alperessel menne. Alaptalanul állította tehát a felperes fellebbezésében, hogy a tisztességtelen felhívás megtörténtét a tanúvallomások alátámasztanák, azokból nem lehetett ítéleti bizonyossággal a felhívások tartalmára nézve okszerű következtetést levonni. Ugyanezen okból nem volt alkalmas a felperes által előadottak alátámasztására az F/34. sorszám alatt csatolt hívásriport.

[52] Helyesen utalt az elsőfokú bíróság ítéletében arra is, hogy az alperesek által kötött szerződések 2020 májusi keltétől függetlenül a felperesnek a Tpv. 5. §-a szerinti felhívás közlését kellett bizonyítania. Az okirati bizonyítékok körében pedig a fellebbezésben

hivatkozott F/17., F/18., és F/35. sorszám alatti okiratok nem támasztották alá a perben állított versenyjogi jogsértés megtörténtét. Az F/17. és F/18. alatti elektronikus levelek alapján a felperes által tett nyilatkozatokra lehetett csak következtetni, a bojkottfelhívások tartalmára nem, míg az F/35. sorszám alatti levelekben az ügyfelek közül többen arról számoltak be, hogy elégedettek a IV. rendű alperes munkájával és a jövőben is vele szeretnének együttműködni.

[53] A fentiekre tekintettel az ítéltábla kiemeli: általánosságban a piaci magatartás tisztességtelensége akkor állapítható meg, ha az sérti azokat a társadalmi elvárásokat, gazdasági életben kialakult szokásokat, amelyeket a Tpvt. 2. §-a szerinti generálklauszula védeni kíván, vagyis a versenytársak és fogyasztók törvényes érdekeit, az üzleti tisztesség követelményét. Így nem tisztességtelen önmagában például az újonnan alapított cég olyan felhívása, amelyben arról értesíti a tagok (ügyvezetők) korábbi munkaviszonya során megismert üzleti partnereket, hogy az érintett magánszemélyek egy másik cég keretében folytatják tevékenységüket, és erre figyelemmel ajánlják fel ezen újabb cég szakszerű szolgáltatásait. Az sem tisztességtelen, ha a versenytárs kedvezőbb ajánlattal, feltételekkel kívánja a megrendelői ügyfélkört megszerezni (BDT2012. 2720.).

[54] A perben csatolt bizonyítékok alapján tehát nem lehetett arra következtetni, hogy a versenytárs I. rendű alperes vagy a II-III. rendű alperesek az ügyfélkörre vonatkozó ismeretek felhasználásával megtévesztő, tisztességtelen piaci módszerekkel kívánták volna elérni, hogy a felperes ügyfelei a szerződéseiket felmondják. Megalapozottan utasította el a keresetet ezért az elsőfokú bíróság a tisztességtelen felhívás bizonyítatlansága miatt. Miután a felperes és az I. rendű alperes között nem vitásan állomány-átruházásra nem került sor, ezért a Bit. fellebbezésben hivatkozott rendelkezésének nem volt jelentősége, ahogyan az érvényesített jogra tekintettel a bojkottfelhívást lehetővé tevő felperes által állított szerződésszegésnek és titoksértésnek, valamint a Ptk. fellebbezésben kifejtett, kártérítési felelősségre vonatkozó szabályainak sem.

X.

[55] A másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán azt kellett vizsgálni, hogy az alperesek által felszámított díjigény arányos-e a jogi képviselők által kifejtett képviseleti tevékenységgel. Ebben a körben az ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével csak részben értett egyet az alábbiak szerint.

[56] Nem ütközik a Pp. szabályaiba, hogy az elsőfokú bíróság az alperesek tekintetében személyenként kötelezte a felperest az ügyvédi munkadíjjal kapcsolatos perköltség megfizetésére; az alperesek ellenkérelmükben a perköltség megtérítését így is számították fel [Pp. 81. § (1) bekezdés]. A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése értelmében határozott ítéletében az elsőfokú bíróság (10 millió forintot meg nem haladó pertárgyérték esetén a pertárgyérték 5%-a, ezt meghaladóan annak 3%-a) a jogi képviselőket megillető munkadíjról, ezért a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az ítéltábla azt vizsgálta, hogy az ekként megállapított munkadíj eltúlzott-e.

[57] A jogvita bonyolultságára, az alperesi képviseleti tevékenység terjedelmére, a beadványok számára és időigényére, továbbá a pertárgy értékére is figyelemmel nem látott

indokot arra, hogy az elsőfokú bíróság által meghatározott ügyvédi munkadíjat az I-III. rendű alperes vonatkozásában mérsékelje.

[58] A IV. rendű alperes tekintetében azonban – a II. rendű alperesével egyező, beltagi minőséggel összefüggésben – kifejtett képviseleti tevékenységgel összefüggésben, a beadványok tartalmára is figyelemmel megalapozottan kérte fellebbezésében a felperes a megítélt ügyvédi munkadíj mérséklését, az elsőfokú bíróság által megállapított díj ugyanis nem állt arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Ennek okán az ítéltábla a IV. rendű alperes részére megállapított perköltséget a kifejtett képviseleti tevékenységre figyelemmel 400.000 forint + áfa összegben határozta meg az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján.

XI.

[59] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, míg a perköltségre vonatkozó rendelkezéseit részben megváltoztatta és a IV. rendű alperes részére megállapított perköltséget leszállította.

[60] A fellebbezés a per főtárgya tekintetében nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárás során felmerült költségét a felperes maga viseli, köteles továbbá az alperesek másodfokú perköltségének megfizetésére a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 83. § (1) bekezdése szerint, amely a képviseletet ellátó jogi képviselők ügyvédi munkadíjából állt. A munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel állapította meg az ítéltábla mérsékelt összegben a jogorvoslati eljárás kisebb munkaterhére, az annak során kifejtett képviseleti tevékenységre tekintettel.

Budapest, 2023. január 31.

dr. Sándor Ottó s. k.
tanácselnök

dr. Vasady Loránt Zsolt s. k.
dr. Balsai Csaba Zoltán s. k.
előadó bíró
bíró